

SLOVENSKI NAROD

Izda, a vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrst a Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Pred novimi komplikacijami v Srednji Evropi:

Madžarska se hoče z orožjem polastiti Ukrajine

Madžari in Poljaki pripravljajo oborožen vpad v Karpatsko Ukrajino, da bi na ta način ovrgli dunajsko razsodbo in postavili velesile pred izvršeno dejstvo — Berlin in Rim ponovno svarita Budimpešto pred nepremišljenimi koraki

Berlin, 22. nov. br. Nemški tisti z največjo pozornostjo zasledujejo madžarsko in poljsko propagando proti Češkoslovaški zaradi Karpatske Ukrajine, kakor se sedaj službeno naziva Podkarpatska Rusija. Madžarski in poljski listi se vedno osporavajo dunajsko razsodbo in propagirajo razdelitev Karpatske Ukrajine med Madžarsko in Poljsko, da bi na ta način dobili skupno mejo. Iz Berlina so bila na Budimpešto in Varšavo že ponovno naslovljena resna svarila s pripombo, da smatra Nemčija dunajsko razsodbo za končnoljavno in nespremenljivo ter da se bo uprla vsaki akciji, ki bi šla za tem, da se dunajska razsodba razveljavi in doseže drugačna ureditev meja v Srednji Evropi.

Kljub tem svarilom pa berlinski krogi z naraščajočo nervoznostjo zasledujejo akcijo Madžarov in Poljakov, ki se po berlinskih informacijah pripravljajo na to, da postavijo Nemčijo in vse druge interese pred izvršeno dejstvo. S terorističnimi akcijami skušajo sedaj Madžari in Poljaki ustvariti videz, kakor da vlada v Karpatski Ukrajini nered in nemir, da je avtonomna vlada nesposobna napraviti red. Zadnje dni je prišlo na poljski in madžarski meji do krvavih spopadov s teroristi Madžarske in Poljske sta organizirali teroristične čete, ki imajo nalogo, vpadati na podkarpatsko ozemlje in vznemirjati prebivalstvo.

Na drugi strani pa skušajo Madžari in Poljaki prepričati inozemstvo, da so Karpatski Ukrajinci sami nezadovoljni s sedanjo ureditvijo ter da zahtevajo plebiscit. Madžarski radio posveča posebne oddaje temu vprašanju. Pri tem nastopa zlasti bivši podkarpatski minister Fenčik, ki je po razkritju njegovega izdajalskega početja pobegnil v Budimpešto. Fenčik v svojih govorih propagira priključitev Karpatske Ukrajine Madžarski.

Po berlinskih informacijah so Madžari in Poljaki zadnje dni koncentrirali na meji Karpatske Ukrajine že nad 100.000 mož

regularne vojske, ki čaka na povelje, da vkoraka v Karpatsko Ukrajino in tam »napravi red« ter postavi tako svet pred izvršeno dejstvo. Po sodbi berlinskih krogov bi se utegnili to zgoditi že v kratkem, ker se boje, da si bo sicer ČSR prej toliko opomogla, da se bo lahko uspešno zoperstavila taki akciji. Zadnje dni je prišlo že do resnih spopadov med češkoslovaško in madžarsko obmejno stražo, ki štiti madžarske in poljske teroriste.

Tudi v ČSR ne drže križem rok in so poskrbeli za to, da je meja Karpatske Ukrajine dobro zastražena. Vlada je razen tega razpisala visoke nagrade za zatiranje terorizma. Kdor ujame kakšnega terorista ali prijavi oblastem njihovo skrivališče, dobi 3.000 Kč nagrade. Za glavo bivšega ministra Fenčika pa je razpisana nagrada 100 tisoč Kč.

Med Berlinom in Rimom so zadnje dni po diplomatski poti izmenjali misli o tem problemu. Kakor zatrjujejo, sta tako Rim kakor Berlin trdno odločena braniti veljavnost dunajske razsodbe. Zato bodo tudi pospešena pogajanja glede jamstva velesil za meje ČSR, s čimer bo onemogočena vsaka nadaljnja sovražna akcija Madžarske in Poljske proti ČSR.

CHUST, 22. nov. AA. ČTK: Zastopniki vlade Karpatske Ukrajine izjavljajo, da so neresnične vesti, ki sta jih objavila radio v Budimpešti in madžarski tisk, češ da je več podkarpatskih vasi zahtevalo v Budimpešti. Rimu in Berlinu, naj jih priključijo k Madžarski. Vse to sta izmislila agenta Brody in Fenčik, ki delata za tujino. Resnica je ravno obratna. Praška vlada je v teh dneh prejela od kmečkih občin, ki so na ozemlju, zasledenem po Madžarih prošnje, naj jih razmejitvena komisija zopet dodeli Karpatski Ukrajini. V teh vseh je prišlo do krvavih demonstracij in Madžari so ljudi v masah aretirali. Slučni neredi se dogajajo dnevno. V Budimpešto so pripeljali mnogo teh aretiranih kmetov.

Definitivna razmejitvev z Nemčijo

ČSR je morala odstopiti Nemčiji še 112 občin, Nemčija pa je vrnila ČSR 35 občin

Praga, 22. nov. e. Včeraj je bilo uradno objavljeno, da je bil v Berlinu dosežen sporazum med češko in nemško vlado glede definitivne razmejitve. Kakor se doznava je Češkoslovaška odstopila Nemčiji 112 občin, na drugi strani pa je Nemčija vrnila Češkoslovaški 35 občin, med katerimi pa ni nobenega važnejšega kraja. Med kraji, odstopljenimi Nemčiji, je vse hočo ozemlje z važnejšimi kraji, kakor

Trhanov, Babilon, Peč in Češke Kubicce. To ozemlje je igralo veliko vlogo v češkoslovaški zgodovini. Ravno tako so Čehi morali odstopiti Nemčiji več vasi blizu Vilimnice v Krkonosih in Dvora Kralovega. Tudi na Moravskem je bilo odstopljenih več krajev, med njimi Devin, važno obmejno železniško križišče. Vsi ti kraji bodo evakuirani do četrtega.

Volitve prezidenta zopet preložene? Dogovor med Čehi in Slovaki o sestavi bodoče osrednje vlade češkoslovaške republike

Praga, 22. nov. e. Med Čehi in Slovaki je bil, kakor poročajo, dosežen ta-le sporazum: Predsednika republike bo stalno predlagala češkoslovaška stranka narodnega edinstva, seveda s pristankom Slovakov, predsednik centralne vlade bo izmenoma Čeh, Slovaki ali Ukrajinec, minister zunanjih del pa bo Slovaki. Generali bodo ostali v bodoče še v vladi in bodo vodili resore, kjer je potrebna največja disciplina. Gospodarske resore ne bodo vodili politiki, temveč strokovnjaki. Kakor hitro bo izvoljen predsednik republike, bo takoj tudi imenovana nova centralna vlada. Pooblastila predsednika republike in novi vladi bodo izglasovana takoj po volitvi predsednika republike.

V zvezi z današnjimi razgovori med posameznimi politiki se je zvedelo, da se je v gotovih političnih krogih pojavilo nezadovoljstvo proti kandidaturi zunanjega ministra Chvalkovskega za predsednika republike. Glede na to v teh krogih govore, da Chvalkovski ne bo kandidiral. Razen tega številne politične osebnosti smatrajo, da mora Chvalkovski še dalje ostati zunajni minister, ker Češkoslovaška v tem trenutku nim sposobnejšega človeka za to mesto. Kot kandidata za predsednika republike omenjajo zadnje dni tudi bivšega notranjega ministra Černega. Zaradi vsega tega in zaradi pogajanj, ki se vedno trajajo, je verjetno, da bodo volitve predsednika republike preložene še za teden dni.

Bratislava, 22. nov. AA. Slovaška vlada je imela včeraj sejo, ki ji je predsedoval predsednik Tiso. Seja je bila v glavnem posvečena vprašanju osebnosti, ki naj bi stopila na mesto predsednika češkoslovaške republike. V političnih krogih na Slovaškem izjavljajo, da sta glede tega vprašanja v imenu Slovaške vodila pogajanja v Pragi narodna poslanca Sokol in Sydor, k sta bila nepretrgoma v zvezi z Bratislavo. Slovaška vlada časopisje ugotavlja, da je slovaški narod za sedanjega zunanjega mi-

nistra Chvalkovskega, ki naj bi postal novi predsednik republike. Z ozirom na to je možno računati, da bo v kratkem dosežen sporazum s Prago glede tega vprašanja.

Proces proti dr. Benešu in dr. Hodži?

Bratislava, 22. nov. »Slovenska Pravda« poroča, da bo verjetno v kratkem vložena tožba proti dr. Benešu in dr. Hodži. Oba državnika bosta obtožena, da sta v dneh srednjeevropske krize zavrnila ponudbe so-

Kralj Leopold v Amsterdamu

Prvemu uradni obisku belgijskega kralja v nizozemski prestolnici pripisujejo velik politični pomen

Amsterdam, 22. novembra. r. Včeraj je prispel semkaj belgijski kralj Leopold na tridnevni uradni obisk. Spremljata ga ministri predsednik in zunanji minister Spaak. Belgijemu suverenu je bil pristen zelo svečan sprejem. Prvi uradni obisk belgijskega kralja Leopolda pri holandski kraljici, odkar je stopil na prestol, predstavlja v sedanjih razmerah ne samo na daljevanje tradicije, pač pa tudi izredno važnost, Belgijca in holandska vlada si prizadevata, da medsebojne gospodarske vezi se okrepija ter je z ozirom na to verjetno da bo v tem duhu revidiran prejšnji belgijsko-holandski trgovinski sporazum. Mesa na komisija je pripravila podlago za morebitno gospodarsko sodelovanje Belgije in Holandske. V Bruslju izražajo upanje, da bo o priliki obiska kralja Leopolda v Holandski doseženo zadovoljivo ozračje za pogajanja najširšega obsega glede vseh vprašanj, ki zanimajo obe državi. Ne gre tu za kaka neposredna pogajanja, ker razen predsednika vlade Spaaka v kraljevem

sednih držav, kar je imelo za posledico okrnitev češkoslovaške države. Po obstoječih zakonih b. dr. Beneš moral biti obtožen edino zaradi veleizdaje.

Akt Gajda izginil

Praga, 22. novembra e. V zvezi z obnovo procesa proti bivšemu načelniku ge-

neralnega štaba Gajdi ni izključeno, da pride do senzacionalnega preobrata. »Narodne Novine« poročajo, da bi moral biti o tej stvari zaslišan bivši češkoslovaški poslanik v Moskvi dr. Girs, ki pa še ni prišel iz inozemstva in je bilo zaslišanje preloženo. List tudi zatrjuje, da so akti, ki naj bi služili kot glavni dokaz za rehabilitacijo Gajde, izginili. Verjetno je, da so bili sežgani ali pa ukradeni.

Knez namestnik Pavle v Londonu

Ob prihodu v London sta bila Nj. Vis. knez namestnik in kneginja Olga prisrčno sprejeta

LONDON, 22. nov. p. Nj. Vis. knez Pavle in kneginja Olga sta prispela v London. Ze v pristanišču v Dovru ju je sprejel jugoslovanski londonski poslanik Kasidolac. Knez in kneginja sta se iz Dovra takoj odpeljala v London, kamor sta prispela ob 20.30. Na železniški postaji Victoriji so ju pričakovali vojvoda in vojvodinja Kent-ska kot zastopnika angleških suverenov, zastopniki angleškega zunanjega ministrstva, osobe jugoslovenskega poslanstva, vsa jugoslovenska kolonija in še velika množica ljudi. Pozdrav kneza in kneginje s Kentским vojvodom in vojvodinjo je bil nadvse prisrčen. Ko so se v družbi poslanikov Kasidolaca in Kinopolosa, ki je pri sprejemu zastopal grškega kralja Jurija, pojavili pred postajo, sta bila knez Pavle in kneginja Olga deležna velikih ovacij zbrane množice. Z avtomobili so se nato odpeljali v buckinghamsko palačo. V prvem avtomobilu sta sedela kneginja Olga in vojvoda Kent-ski, v drugem knez Pavle in vojvodinja Kent-ska. Na dvoru sta ju pričakala in prisrčno pozdravila kralj in kraljica.

Listi podrobno poročajo o prihodu kneza namestnika Pavla in mu pripisujejo tudi velik političen pomen.

LONDON, 22. novembra. Vse angleško časopisje posveča veliko pozornost prihodu Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla in kneginje Olge v London. Listi naglašajo, da bo o priliki bivanja kneza namestnika Pavla v Londonu prišlo do izmenjave misli med angleškimi vodilnimi osebnostmi in državniki ter da bodo govorili ne samo o raznih mednarodnih političnih vprašanjih, temveč tudi o gospodarskih. Večerno časopisje že objavlja obširna poročila o sprejemu Nj. Vis. kneza namestnika Pavla ter poudarja intimnost in prisrčnost tega sprejema. Za časa svojega bivanja v Londonu bosta gosta angleške kraljevske dvojice v buckinghamski palači, več dni pa bosta preživela pri vojvodu in vojvodinji Kent-ski. V službenem komunikatu poudarjajo, da bo za časa svojega bivanja knez Pavle vodil važne razgovore o političnih in gospodarskih vprašanjih z angleškimi državniki. Pričakujejo, da se bo sestal s Chamberlainom in

Halifaxom, predno odpotujeta v Pariz. Poleg tega se bo knez Pavle razgovarjal s člani angleške vlade in vodilnimi osebami iz trgovskih krogov. Zadnji dogodki v centralni Evropi so bili povod za gospodarska in politična vprašanja, nanašajoča se na zvezo Jugoslavije z Anglijo kot članico Male antante, ali pa neodvisno od tega.

LONDON, 22. nov. AA. »Yorkshire post«, ugledni angleški list, objavlja tudi uvodnik, v katerem pravi: Pričakuje se, da bo obisk kneza Pavla v Londonu bolj gospodarskega kot političnega pomena. Angleška vlada prizna, da ima Nemčija največ interesa v balkanskih državah. Toda same te države ne žele, da bi bilo v njih preveč nemškega gospodarskega vpliva in to iz razloga, ker vidijo v tem tako poli-

Anglija bo v bivših nemških kolonijah naselila židovske begunce

Izjava Chamberlaina v spodnji zbornici Svečan pogreb bo jutri dopoldne

London, 22. nov. (Reuter). Ministrski predsednik Chamberlain se je v spodnjem domu dotaknil tudi vprašanja mednarodnih naporov, da bi se olajšalo preseljevanje begunciev iz Nemčije. Kar se tiče angleških kolonij, po večini ne pridejo v poštev za naseljevanje židovskih begunciev. Angleška vlada se je v tem pogledu obrnila na vse kolonije in dominione. Guverner Tanganjike je v želji, da sodeluje pri reševanju tega vprašanja, pristal na to, da se tam naseli večje število nemških židov. Glede angleške Gvineje je bila izvršena anketa. Ker so rezultati te ankete zadovoljivi, razpravlja vlada o vprašanju, da bi bila v najem prostorna ozemlja pod velikodušnimi pogoji, ki bodo določeni naknadno. Glede tega vprašanja za zdaj ni nogoče podati točnih števil, vendar površina ne bo manjša kot 10.000 kvadratnih milj. Glede Palestine je Chamberlain izjavil, da je splošno znano, da ta mala pokrajina ne more v nobenem primeru rešiti vprašanja židovskih begunciev, vendar pa je od svoje strani storila, kar je mogla. V zadnjih 12 mesecih se je v Pa-

lestino vselilo skoro 40% židovskih begunciev iz Nemčije. Na koncu svojega govora je Chamberlain izrazil upanje angleške vlade, da bodo tudi ostale države, ki so zastopane v odboru za begunce, po svoji možnosti nujno pomagale olajšati izseljevanje židov iz Nemčije in iz držav, v katere so se potem nemški begunci začasno naselili.

Nemčija za naselitev židov v San Domingu

London, 22. nov. o. »New York Herald« poroča v svoji kontinentalni izdaji, da se bo nemška vlada pričela že v kratkem pogajati z diplomatskimi zastopniki nekaterih ameriških držav, posebno republike San Dominga, za naselitev nemških židovskih emigrantov na njihovem ozemlju. Pogajanja bodo na povsem gospodarski podlagi. Nemčija je pripravljena v zvezi z ureditvijo židovskega problema v tem okviru skleniti trgovinske pogodbe z omenjenimi državami.

Chamberlain bo obiskal Washington Vedno tesnejše sodelovanje Anglije in ameriških Zedinjenih držav

London, 22. nov. o. »Sunday Chronicle« je objavil senzacionalno vest, da bo angleški min. predsednik Chamberlain v pričetku prihodnjega leta odpotoval v Washington, kjer bo skušal doseči z Rooseveltom poseben sporazum o novi razdelitvi angleških in ameriških interesnih sfer na južnem Atlantiku in Pacifiku ter o tesnejšem vojaškem sodelovanju obeh anglosaksov velesil. Njegov služben obisk v Washingtonu naj bi bil uvod v napovedanega obiska angleškega vladarja, ki bi prišel v Washington bržkone v maju prihodnjega leta.

Informirani krogi zatrjujejo, da je Chamberlain sklenil potovati v Washington, še preden je bil podpisan angleško-ameriški gospodarski sporazum. Na osnovi tega sporazuma nameravajo Zedinjene države v doglednem času skleniti posebne trgovinske pogodbe z Avstralijo, Novo Zelandijo in Južno Afriko. Ameriška trgovinska mornarica je razvila v zadnjih letih živahen promet z angleškimi dominijoni. Med njo in angleško trgovinsko mornarico se je razvila konkurenčna borba, ki jo namerava Chamberlain sedaj ublažiti na ta način, da bi se z Rooseveltom neposredno pogodil o razdelitvi interesnih sfer Anglije in Zedinjenih držav na omenjenem področju. Angliji je

ta sporazum nujno potreben tudi iz političnih razlogov, ker mora svojo zunanjepolitično akcijo usmerjati čim dalje bolj na evropski kontinent. Razdelitev sfer med obema angleškima velesilama je potrebna tudi zaradi nevarnosti, da postane Nemčija, če bi se kolonialni problem vendarle uredil v smislu njenih zahtev, resen konkurent vsega anglosakškega sveta na trgu, ki so sedaj njegova domena.

Nobenega dvoma tudi ni, da bo Chamberlain skušal v Washingtonu urediti tudi še druga, predvsem vojaška vprašanja. Londonski krogi računajo že s tem, da se bo v Washingtonu pripravila posebna vojaška zveza med Zedinjenimi državami in Veliko Britanijo, ki bi na mah restavrirala dominantno vlogo Velike Britanije na vsem svetu.

Oba sporazuma naj bi se svečano sklenila ob priliki angleškega vladarskega obiska v Washingtonu.

Borzna poročila.

Curib, 22. novembra. Beograd 10, Pariz 11.625, London 20.77, New York 42.875, Bruselj 74.875, Milan 23.30, Amsterdam 240.90, Berlin 177.37, Praga 15.15, Varšava 83, Bukarešta 3.25.

Norveška kraljica Maud

ki je v Londonu umrla na posledicah operacije na slepiču. Njeno truplo so v Londonu balzamirali in ga bodo jutri na angleški križarki v spremstvu več ruslcev prepeljali na Norveško, kjer bo v nedeljo pogreb. Vsa Norveška žaluje za svojo srčno dobro kraljico, ki je bila prava mati vseh revežev

tične kakor tudi gospodarske nezgode za njihov bodoči razvoj. Jugoslavija je bolj navezana v gospodarskem pogledu na Nemčijo kot pa Rumunija in ta činitelj bo igral brezdvomno važno vlogo pri razgovorih kneza namestnika Pavla v Londonu. Diplomatski urednik »Daily Telegrapha« piše o bivanju kralja Karola v Londonu ter v članku poudarja, da je odveč poskušati kako bi se zaustavilo nemško trgovinsko prodiranje v smeri proti jugovzhodu. Stališče angleške vlade je, da bo v primeru, če se bo Nemčiji posrečilo zgraditi ta bližnja tržišča, tudi ona, neizbežno in avtomatsko postala večje tržišče za angleško blago boljše kvalitete.

Opozicijske kandidature v Sloveniji

JNS in pristaši bivše socialistične stranke so po medsebojnem dogovoru postavili kandidature v vseh srezih

V okviru volilnega dogovora med JNS, KDK, beograjsko združeno opozicijo in socialistično skupino, ki jo predstavlja dr. Topalović, je bil med JNS in socialisti za Slovenijo sklenjen oziroma politični sporazum, po katerem sta si obe politični skupini, čuvajoč popolno samostojnost svojih programov, razdelili kandidature ter se dogovorili, da se bosta medsebojno podpirali.

Na drugi strani so ostale skupine opozicijskega bloka, ki so zastopane po t. zv. kmečko delavskem gibanju in po disidentnih bivše SKS, sklenile podobno sodelovanje.

Tudi pristaši Ljubičevega »Zbora« so za vse srede dravske banovine postavili svoje kandidature.

Kandidature JNS in bivših socialistov v srezih dravske banovine so naslednje:

MARIBORSKO VOLILNO OKROŽJE

BREŽICE: Fran Trupej, posestnik in tupa v Sevnici, namestnik Alojz Soha, trgovec v Zdobah.

CELJE: Ivan Prekorski, bivši narodni poslanec; namestnik: Jakob Jeram, cinkarški delavec v Celju.

DOLNJA LENDAVA: Rudolf Muhvič, trgovec v Petišovcih, nam.: Nikolaj Sejančič, mizar v Odrančah.

GORNJI GRAD: Anton Zeheli, posestnik in lesni trgovec, nam.: Maks Podpečan, posestniški sin v Ljubnem.

KONJICE: Ciril Žagar, trgovec v Konjicah, nam.: Ignac Kovič, delavec v Paki, obč. Vitanje.

LASKO: Josip Petecan, uradnik OUZD v Mariboru; nam.: J. Murn, rudar. Trbovlje.

LJUTOMER: Franc Skuhala, posestnik in Križevcih, nam.: Josko Glaser, posestnik in Parčičaku.

MARIBOR LEVI BREG: 1. dr. Avgust Reisman, odvetnik v Mariboru, 2. dr. Miloš Vauhin, odvetnik v Mariboru, namestnika: 1. Andrej Bahun, železničar v p. 2. Franc Breznik, posestnik in gostilničar pri Sv. Ani v Slovenskih goricah.

MARIBOR DESNI BREG: 1. dr. Otar Pirkmajer, pomočnik bana v p. Ljubljana, nam.: Ivan Kirbiš, posestnik, Prepolje.

V tem srezu je za paralelna socialistična kandidatura: Josip Petecan, uradnik OUZD v Mariboru.

MURSKA SOBOTA: Franc Talanyi, posestnik v Gornji Radgoni; nam.: Koloman Martinec, posestnik in Satahovcih.

DRAVOGRAD: Viktor Eržen, novinar v Mariboru, nam.: Rudolf Rošer, rudar v Črni pri Prevaljah.

PTUJ: Anton Kolarik, župan in posestnik v Središču, nam.: Anton Kupčič ml., posestnik in ekonom, Ptujka gora.

SLOVENJGRAD: Albert Fumec, trafikant v Slovenjgradu; nam.: Franc Krajnc, posestnik pri St. Lju, občina Mislina.

SMARJE PRI JELŠAH: inž. Milan Jenča, podpolkovnik v p., smarje pri Jelšah; nam.: Josip Berglec, posestnik, Bobovo.

LJUBLJANSKO OKROŽJE

ČRNOBELJ: Ivan Malešič, trgovec in župan v Metliki; nam.: Spiro Vrankovič, lekarnar v Črnomlju.

KAMNIK: Anton Cerer, gostilničar v Kamniku; nam.: Ignac Tome, posestnik in trgovec v Moravčah.

KOČEVJE: Ivan Arko, trgovec v Ribnici; nam.: Franc Hočevar, et., posestnik v Kolenči vasi.

KRANJ: Tomaž Križnar, posestnik, Okroglo pri Kranju; nam.: Karel Bajd, delavec, Primskovo pri Kranju.

KRSKO: Milan Mravlje, bivši narodni poslanec; nam.: Ivan Polovič, dimn. mojster in posestnik v Kostanjevici.

LITJA: Josip Strman, trgovec in posestnik, Mala Kostreznica, obč. Smartno pri Litiji; nam.: Ivan Obreza, pos. sin, Dobrejša, obč. Vače. (Tudi v tem srezu je postojala paralelna socialistična kandidatura: Ivan Arh, rudar v Zagorju.)

LOGATEC: Franjo Tavčar, špediter na Rakeku; nam.: Viktor Senica, zasebni uradnik, Dolenji Logatec.

LJUBLJANA OKOLICA: 1. Jurij Stanko, referent Delavske zbornice v Ljubljani; 2. Milan Mravlje, bivši narodni poslanec; namestnika: 1. Franc Križ, zidar v Borovnici; 2. Pavel Pavlič, tesarski mojster in posestnik v Ljubljani.

NOVO MESTO: Josip Matko, posestnik in trgovec v Gotni vasi; nam.: Cveto Zorko, posestniški sin v Družinski vasi.

RADOVLJICA: Pavel Olip, posestnik in župan v Lescah; nam.: Ivan Čelenski, tov. delavec na Jesenicah.

SKOFJA LOKA: Albin Komar, bivši narodni poslanec, posestnik in Vižmarjih; nam.: Ivan Hafner, čevljarški mojster v Skofji Loki.

LJUBLJANA MESTO: 1. dr. Albert Kramer, senator; 2. dr. Celestin Jelenc, odvetnik v Ljubljani; namestnika: 1. inž. Jože Rus, privatni uradnik v Ljubljani; 2. Ivan Milnar, uradnik OUZD v Ljubljani.

★

Lista opozicijske skupine, ki jo tvori JNS in socialisti, je bila že poslana v Beograd ter bo v smislu volilnega sporazuma priložena državni listi dr. Vladimira Mačka.

Kandidature druge skupine, ki kandidira v Sloveniji na listi dr. Mačka, še niso bile v celoti objavljene.

težno delavsko naselje, kjer žive predvsem mali ljudje, ki so si iz lastne moči, z lastnimi žilji ter s težko prisluženimi denarji ustvarili današnje sokolsko gnezdo ter postavili svojo lastno streho. Pobreški Sokolom in njihovemu starosti br. Požarju ter vsem njegovim sodelavcem želimo, da bi letošnje Silvestrovo praznovanje v novem Sokolskem domu, ter da bi uresnili ves njihov naor, kakor so si ga sami zamislili.

★

Nase Pobrežje je v novembri obogatelo za novo pridobitev. Je to novi zvočni kino. Že od prvih dni sem se bil v tem pogledu Pobrežju navezal na kinogledališče v Mariboru. Sedaj so se tudi na tem polju osamosvojili. Sicer je res, da je bila misel po novem kinu v Pobrežju sprožena po raznih gospodarskih, ki so imeli v mislih uresničenje želje številnih ljubiteljev filma na Pobrežju.

Prvotno zamisel novega kina je že pred leti sprožil pobreski Sokol, vendar se zamisel ni mogla uresničiti, ker so bili potrebni stroški previsoki. Potem se je zamislila za pobreski kino tudi neka zagrebška tiskovna agencija, ki se je drugi interesni. Končno je vzel zadevo v roke znani prosvetni in nacionalni delavec g. Tone Požar, ki je naor uresnil. Našel je znano prostorno Renčljevo dvorano ter oskrbel potrebne zvočne naprave. Izvedba sama je bila precej riskantna, ker se stično kino v Studencih ni obnesel in so ga morali po preteku gotove dobe opustiti.

Novi zvočni kino na Pobrežju v primeru ne uspeha preurejeni Renčljevi dvorani.

Zanimivosti z zborovanja

naših gozdnikov
Litijski savski bobri — Ljubljanski, celjski, trboveljski in mariborski rod

Maribor, 21. novembra

Včeraj dopoldne so se sestali v Narodnem domu predstavniki našega gozdnikstva k zboru lige slovenskih gozdnikov, o čemer smo kratko poročali v včerajšnji številki. Ta parlament gozdnikov je zelo zanimiva reč. Gozdniki ne poznajo vzkljanja, ploskanja ali pritrjevanja v običajnem smislu. Svojevno razpoloženje daje duška na svoj način, ki odgovarja ponosnim gozdnikovskim načelom. Nekaj kar je med brundanjem in zamolkim pritrjevanjem, označuje njihovo veselje in so glasje z izvajanjem in poročili na lepo uspelem obnem zboru, ki so se ga udeležili zastopniki štirih rodov ter 6 samotnih družin, združenih v ligo. Danes ni v gozdovski ligi več edince, ki bi ne bila popolnoma urejena in kjer bi ne bili odstranjeni nedostaki. Živahnimi pismenimi in osebnimi stiki je bilo vrhovno vodstvo v stalnih zvezah z vsemi edincami. Odnosaji so bili bratski in je vsak rod doprinesel svoj delež. Gozdnovski rodovi so postavljali na močne temelje, njihovi sedanjí voditelji predstavljajo najboljšo jamstvo za njih napredak in delo.

Po zaslugi mariborskega rodu »Severnih vrgamov« se je liga s svojo založbo Sbd dostojno predstavila javnosti s slovenskim prevodom Setonovega »Rolla«. Še večja propagandna pomena pa je gozdnovski film s tabora pod Martuljku. Film je last mariborskega rodu. Po sklepu velikega sveta je vrhovno vodstvo organiziralo za letošnje leto skupno taborenje vseh rodov v Martuljku. Tabora se je udeležilo 61 članov in 38 gozdnikov. V obeh taborih je stalo 34 šotorov. Letošnji tabor je zopet pokazal, da ne morejo tako veliki tabori uspeti. Popolnoma pa je uspel idejni tabor, ki se ga je udeležilo 14 najboljših članov iz Ljubljane, Maribora in Celja.

Mariborske in okoliške novice

— Največji zvon v naši državi bodo potegnili te dni v zvonik tuk. franciskanske cerkve. Novi zvon je 2,20 m visok in je ugašen na globoki g. Tako je ugašen tudi veliki zvon zagrebške katedrale, ki pa je lažji. Novi zvon je viliha trdnika in. Bihl v Račah. Vilihe je trajalo od 23. ure prejšnjega dne do 9. naslednjega dne. Tudi skrajna Splošna stavbna družba je že pokrnela za vse potrebne priprave, da bodo zvon lahko brez težav potegnili v zvonik.

— Davčne zadeve. 15. novembra je potekel skrajni rok za plačilo IV. četrtletnega obroka zgradbene, pridobitne, davka na poslovni promet in luksuz (pavšaliran), rentnine, davka na neoznajene osebe, družbenega davka, vojnice in posebnega davka dodatka na skupni bruto promet in dne 1. novembra II. polletni obrok zemljarine. Vsi davčni zavezanci, ki so zaostali s plačilom teh kakor tudi še poprej v plačilo zapadlih davkov in taks, se opominjajo, da jih plačajo v osmih dneh, sicer se bo uvedla prisilna izterjava.

— Mariborske tržne cene. Meso: svinjsko meso s kostmi 13 do 14, svinjsko meso izluščeno 14 do 15, riba 16 do 18, zajec 13 do 15, salo 15 do 16, slanina 15 do 16, pljuča s srecem 8 do 10, jetra 8 do 10, rebra 12 do 13, glava z jezikom 6 do 7, ledvice 2 do 3, Perutninski trg: kokoši 18 do 25, piščanci (par) 20 do 25, gosi 40 do 45, purani 30 do 40, race 15 do 18. Mečni izdelki: smetana 10, mleko 1.50 do 2, surovo maslo 24, čajno maslo 28 do 30, domači sir 8 do 14, jajca 0.70 do 1.25. Žito: pšenica (vse na liter) 1.50 do 1.75, rž 1.50, ječmen 1.50, koruza 1.25 do 1.50, oves 1, proso 1.50, ajda 1 do 2, fižol 2 do 3.50. Sadje: jabolka 2 do 6, hruške 4 do 10, suhe slive 8 do 12, grozdje 7 do 12, cel orehi 10, luščeni orehi 26 do 32, kostanj 4 do 5, litar 2 do 3, pečen kostanj 6 din za liter, limona 0.50 do 1.25, oranže 1 do 2, šipek (liter) 3. Zelenjava: luščeni grah 7.50 do 12.50 za liter, fižol v stročju (kup) 1, koleraba (komad) 1, korenje (kup) 0.50 do 1, por (komad) 0.25 do 1, špinada (kup) 1, radič (kup) 1, motovilce (kup) 1, divjaja (komad) 0.25 do 1, glavna solata (komad) 1 do 2, šopek petražila 0.50 do 1, paradizniki 5 do 6, buče (komad) 0.50 do 2, zelena (komad) 0.50 do 2.50, hren 8 do 9, ohrovt (komad) 0.50 do 1.50, karfola (komad) 1 do 7, kisa repa 2, sladka repa (komad) 0.50 do 1, kisto zelje 3, sladko zelje (komad) 0.50 do 1, česen 6 do 10, čebula 2 do 4, krompir 0.50 do 1.50 za kg, za merico pa 5 do 6 din.

— Stari mariborski rod izumira. V lepi starosti 77 let je umrla na Aleksandrovcih 44. zasednica, Terezija Wolf. V Razlagovi 25 pa je umrla v 68. letu

rani predvaja zvočne filme dvakrat tedensko, to je ob sobotah in nedeljah, in beleži prav rekorden obisk. Kino ne pomeni nove pridobitve samo na Pobrežju, temveč tudi za vse one kraje, ki težijo na Pobrežje in katerim doslej ni bila dana možnost, da bi si že radi oddaljenosti mogli privoščiti nekoliko ceneje zabave. Obiskovalcem novega zvočnega kina na Pobrežju je znatno olajšana dosegljivost pot v mesto, kar bo dobrodošlo v zimskem času, ko vremenske prilike niso ugodne. Dosedanji obisk kina nam potrjuje, da je otvoritev novega kina naletela na posebno simpatije domačega prebivalstva. Mnogi, ki doslej niso bili še navdušeni za kino, bodo sedaj vendarle obiskali kinogledališne predstave, ki jih jim nudi novi kino v neposredni bližini.

Pobrežani pozdravljajo iniciativost g. Požarja, ki je z novim kinom in nizkimi cenami omogočil domačinom cenejo razvedrilo. Dasi ravno je zvočna aparatura prav dobra in novi kino v nobenem pogledu ne zaostaja za mestnimi zvočnimi kinii, žene našega kinopodjetnika neugnana sila naprej. Nepristano razmišlja, kako bi že ustvarjeno še bolj izpopolnil, da bi zadostil še tako razvajenim kinogledaškim obiskovalcem tako glede kakovosti filmov, kakor tudi glede cen, ki morajo biti tako nizke, da je omogočen obisk tudi slabše situiranim.

Ob glasovno metih filmskih proizvođač se bodo odsele zbirali pred belim platnom novega zvočnega kina ob sobotah in nedeljah stanovalci Pobrežja in najbližjih naselij ter si privoščili par veselih, zabavnih uric.

virajo nedvomno od udarca z nekim trdim predmetom ali pa od močnega padca. Zanimitvo je, da se niso poznale na koži nobene krvne podplutbe.

— Iz Ljudske univerze. V petek 25. t. m. bo predaval univ. prof. dr. Mesesl iz Ljubljane o razvoju srbske umetnosti po vojni.

— Slovenjgorske novice. V Oseku so se pojavili drzni rokomavih ter izropali 8 posetnikov. Odnegli so obleko, perilo, poljske pridele in gospodarsko orodje. Orožniki poizvedujejo za njimi.

Mariborsko gledališče

Torek, 21.: ob 20. Prevara. Red C.
Sreda, 22.: Zaprt.
Četrtek, 23.: ob 20. Boccaccio. Red B.

Verdijeva »Aida« prvič v Mariboru. Ta največja slovenska Verdijeva opera tudi v prejšnji dobi ni bila nikdar uprizorjena na mariborskem odru. Ta misel se je zdeli presmela. Odčitve — postaviti jo vendar prvič na naš oder — je padla šele ob spominu 20letnice našega osvobodjenja in ob 135letnici rojstva njenega še vedno zmagovitega skladatelja.

Mariborska beležnica

Družni lekarni: Maverjeva lekarna v Gosposki in Vaupotova na Aleksandrovi cesti.

Koncertno življenje: Nocoj ob 20. uri nastop Nade Brankovičeve v Unionu.

Tezenske novice

Tezno, 21. novembra

— Pogreb Anice Spanbauerjeve. V nedeljo popoldne se je viliš ob izredno lepi udeležbi delavk tovarne »Thoma« in domačinov iz Tezna pogreb nenadoma umrle 28-letne delavke Anice Spanbauerjeve. Krsta je bila pokrita z venci, ki so jih darovale pokojni vzorni tovariši Anici delavke raznih oddelkov. Ob odprtem grobu so zapeli žalostinke, krsto s telesnimi ostanki tragično umrle mladenke je sprejela mati zemlja, grob pa so posule s cvetjem delavke v zadnji pozdrav svoji nepozabni sodelavki. Naj v miru počiva! Preostali sorodnikom naše iskreno sožalje!

— Gostovanje sokolskih diletantov na Pragerskem. V nedeljo zvečer so gostovali sokolski diletanti z Reboljevo dramo »Ko umira sreča« v sokolski dvorani na Pragerskem. Režijo je vodil pisatelj sam br. Hinko Rebolj. Upamo, da je poleg moralnega dosežka tudi finančni uspeh.

— Prvo predavanje v letošnji zimski sezoni. Sokolski prosvetni odbor je za letošnje zimsko sezono izbral vrsto predavanj, ki bodo poleg sokolskega zanimanja tudi drugo obkristvo. Prvo predavanje bo v soboto 10. decembra v šoli. Predavatelj bo g. prof. dr. A. Dolar in bo vzbujal spomine na osvoboditev Maribora in naše severne meje.

— Odprta stopnica na Tržaški cesti. Ob stiku Naspine ulice s Tržaško cesto prodaja neki slaščičar na odprti nezaščiteni stojnici slaščke, turški med in druge vabljive slaščke. Mislimo, da take stvari spadajo pod steklo, kajti na Tržaški cesti se tudi v tem času dviga prah in je iz higijenskih vidikov taka prodaja nepriporočljiva. V mestu imajo prodajalci take stvari pod steklom in bi bilo dobro, če bi veljalo isto tudi za periferijo.

Iz Celja

— »Ero z onega svetla«. Ljubljanska opera uprizori drevi ob osmih v celjskem gledališču Gotovočovo komično opero »Ero z onega svetla«. Dirigent je ravatelj g. Mirko Polič. Glavne partije bodo peli g. Heybalova in Kogejeva ter gg. Franci, Krizaj in Janko. Predstava je za abonma.

— Andrejev selem. V sredo 30. t. m. bo v Celju pod imenom Andrejev selem znani letni sejem. Letos bo v Celju samo kramarski sejem. Sejma živine zaradi slinavke ne bo.

— Umrli je v ponedeljek na Slomskem trgu 9 v Celju v visoki starosti 90 let zasebnika ga Elizabeta Koroščeva, roj. Sovretova, mati ravnateljice Celjske mestne hranilnice g. Mihe Korošča in cerkovnika celjske župne cerkve g. Valentina Korošča. Pokojni bodi ohranjen lep spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

— Tri nesreče. V Zabukovci pri Grizah je padel 43letni upokojeni rudar Jože Lekš v petek doma tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo pod kolenom. V Tolpušici pri Šostanju je padel 27letni ključavničar Andrej Koren v soboto pri svojih stanovanjem in si prav tako zlomil desno nogo pod kolenom. V soboto je šel petletni zidarjev sinček Viktor Mikeš z Rečice ob Savinji s svojim starejšim bratom v gozd. Starejši brat je v gozdu podgalal drevo. Ko se je drevo podrla, se mali Viktor ni pravočasno umaknil. Večje poškodovanje drevesa ga je oplazilo in ga poškodovalo po vsem telesu. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

— Splošni šahovski turnir Celjskega šahovskega kluba postaja od večera do večera zanimiviji. Igralec, ki bo dosegel vsaj 50% dosegljivih točk, se bo lahko udeležil glavnega turnirja, ki se bo začel okrog božiča. Pravico udeležbe na glavnem turnirju so si doslej priborili gg. Csörgö, Detiček, Pešič, Rupar in Vožlič.

Iz Loškega potoka

— 26. obletnica ponesrečnega lova. Strašne smrti, ki je zadela ne samo lovca, pokojnega Antona Kordiša, temveč tudi družino, mater s 5 nedoročeni otroki se spominjajo še vedno vsi pokojničkovi prijatelji. Še se dobro spominjamo, kako je leta 1912 neke jesenske nedelje popoldne pretresla vest ves Loški potok, da se je smrtno ponesrečil Anton Kordiš, po domače Dednarjev. Mnocih ljudi je hitela na kraj, kjer je ležal ponesrečenec, da se prepriča, nesreči; in vsak se je vračal solznih oči. Tudi danes se spominjamo vrliga naprednjaka, dobrega prijatelja, skrbnega moža in ljubečega očeta. Ni ga več, odšel je, za njim pa je ostal spomin, lep spomin, ki ga tudi razbode šestindvajset let ni izbrisal. Dragi oče, Tvoj duh še vedno biva med nami.

V SOLI

Učitelj kaže učencem sliko zebre. — No, Jurček, katere žival je to? — Konj v kopalnem trikotju, gospod učitelj, — se odreže Jurček.

Lej napredek Pobrežja

Zgledna požrtvovalnost Sokolov, ki grade s kulukom svoj dom — Pobrežje je dobilo tudi svoj kino

Maribor, 21. novembra

Sporedno z rastjo in razvojem našega obmejnega Maribora rase in se razvija tudi naše Pobrežje. Prijazno naselje ima raztresene lične stavbe od Pobreške ceste tik ob desnem bregu Drave in preko ravnine vse tja do obronkov strušanskega gozda, Dogaš in Tezna. Pravo mejo med mestom in Pobrežjem je že v precejšnji meri izgledal zob časa, mestna periferija, predmestje in podeželje se stikajo tukaj v eno. K temu pospešenemu strnjanju Pobrežja z mestom je nedvomno v veliki meri pripomogla okolnost, da so si Mariborčani izbrali vprav Pobrežje za kraj poslednjega bivališča svojih dragih pokojnikov. Pobreška cesta ali tako zvana večna pot, po kateri se pomikajo mrtvaški spreprodi, je zdaj med najpomembnejšimi cestnimi žilami. Življenje, ki se pretaka po tej poti iz periferije v mesto in obratno, je vtišnilo splošni strukturi našega Pobrežja vidne sledove tako v gospodarskem kakor tudi v kulturnem pogledu. Pobrežje se je zlasti v zadnjih letih krepko razmahnilo, tako da noče prav v nobenem pogledu zaostajati za mestom. Čim bolj se Pobrežje staplja v mesto, tem vidnejša postaja težnja Pobrežanov po samostojnem od mesta neodvisnem življenju. Znanj vzdevek »pobreška republika«, ki ga večkrat slišimo iz ust hudo mušnežev, ima v pogledu pobreške samoniklosti in težnje po lastnem ustvarjanju vendarle gotov pomen. Ta težnja je vzbudila na Pobrežju agilne kulturne delavce, ki se danes uspešno udeležujejo na vseh poljih. Pobrežje je postavilo zdrave temelje številnih kulturnih, socialnih, humanitarnih, narodno obrambnih in drugih organizacij.

Znano je izredno uspešno delovanje pobreškega Sokola, ki se je vgnezdil tu z neodoljivo smelostjo in neustrašnim pletom. V tem izrazito delavskem naselju je danes globoko zasidrana sokolska in nacionalna misel. Ta misel je naša tudi tu svojo pot do malih ljudi, ki so danes zavodni pristaši Tyrševih sokolskih načel. Iz prvotno skromnih početkov sokolskega dela je zrasla na Pobrežju čvrsta stevilično in duhovno močna sokolska ednica, ki je znala tudi v težkih trenutkih strniti svoje vrste v močno in nepremagljivo falango. Iz vrst pobreških Sokolov rase danes nov rod dece in narastajajo, ki jamči za nadaljnji uspešni razvoj sokolske družine.

Pred leti je pobreški Sokol otvoril svoje lastno letno telovadišče, na katerem rase danes iz tal prvi objekt bodočega Sokolskega doma. Nekako pred tremi tedni so zapeli ter prvi krampi in lopate sokolskih kulturnikov, ki so se vsi brez izjeme odzvali delovnemu klicu svoje organizacije. Izkopali so temelje bodoče stavbe in pripravili material, ki je za zidanje potreben. Dan za dnem vlada na telovadišču živahno življenje. Vse hiti, prevaja in prenaša les, opako, tramovje in drugo, da bo delo čim prej dovršeno. Vse sokolske ku-

lukarje preveva želja, da bi ostalo vreme vsaj do konca tedna ugodno, da se stavba spravi pod streho. V gradnji je prvi del bodočega Sokolskega doma, to je 19 m dolga ter 10 m široka dvorana, ki bo služila za telovadnico. V tej dvorani bo nameščen tudi 10 m dolg in 5 m širok oder za prirejanje raznih nastopov in dramskih prireditev.

Zidarska dela je prevzela trdnika inž. Slajmer & Jelenc, dočim opravljajo vsa ostala pomožna dela člani in narasčajočki sami. Z večjimi in manjšimi prispevki daržljivih Pobrežanov, s podporo pobreške občine, ki je dala 50 m³ gramozu brezplačno na razpolago, nadalje s prispevki opke košaške opelkarne in Jeroševce opelkarne iz Ormoža ter ostalimi prispevki v materialu je bilo mogoče vsaj delno urediti načrte pobreškega sokolskega društva. Uresničuje se dolgoletni sen pobreških Sokolov po lastni strehi. Te dni dokončujejo pobreški Sokoli oni del stavbe, kjer bo nova telovadnica, dočim je prostor za ostali del stavbe že rezerviran in se bo ob ugodni priliki priključil današnji stavbi. Vsem, ki so pripomogli k tako nagli postavitvi prepotrebne sokolske dvorane, odnosno telovadnice, naj bo na tem mestu izrečena iskrena sokolska zahvala.

Poglavje zase, pri katerem se moramo pomuditi, so sokolski kulturniki. Da jih vidiš, kako jim gre delo izpod rok. V delu niso izbirčni. Primorejo za vsako delo. V sokolski disciplini gre delo spretno in hitro od rok. Pobreški sokolski kulturniki se izmenjujejo v dveh sferah. Popoldne je zaposlen narasčaj, zvečer pa članstvo. V skupnem naporu in vzajemni pomoči grade pobreški Sokoli svoj dom, ki bo žarišče sokolske in nacionalne misli ter svetlišče in zatočišče telovadočnega članstva, ki šteje danes z narasčajem in deco že nad 150 sokolskih pripadnikov.

Misel na postavitev lastne strehe poteka že iz leta 1936. Takrat so hoteli Sokoli prodati svoje sedanje zasedanje, da bi s izkupičkom kupili večje, ki naj bi kasneje služilo istocemu tudi za zidavo Sokolskega doma. Ker pa pobreški Sokoli nima nobenega primernega prostora za telovadnico, je bil primoran misliti naprej na prepotrebno telovadnico in potem na vse drugo. Nujne okolnosti so narekale društvo čimprejše zidanje. Pri tolikem številu telovadočnega članstva bo bodoče telovadnogo delo znatno olajšano. Podvilo pa se bo tudi delo dramskega odeska in lutkovnega odra. Nadaljnemu delu so s novo telovadnico podani pogoji najuspešnejšega razmah. Naj je v vrstah pobreških Sokolov dovolj žilavih, vztrajnih ter neustrašnih delavcev, ki pojdejo v novih razmerah s podvojeno in potrjeno vztrajnostjo pogumno na delo.

Pobreška sokolska družina je s započeto gradnjo svoje lastne strehe doprinesla edinstven primer vztrajne in silave odgovornosti. Pri prenejanju pobreških razmar ne smemo prezreti, da je Pobrežje pre-